

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/861/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7612217401                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.01.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Janka Cisárová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:7612217401.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9 C 94/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Košiciach z 21. augusta 2013 sp. zn. 11 Co 323/2013 a z 29. júla 2015 sp. zn. 11 Co 353/2015, takto

### rozhodol:

Návrh na prerušenie konania o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. augusta 2013 sp. zn. 11 Co 323/2013 z a m i e t a.

Dovolania o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 21. novembra 2012 č. k. 9 C 94/2012-19 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietky zaujatosti vo veciach spojených na spoločné konanie v celkovej výške 726 € [11 x 66 €], a to podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.
2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne uznesením z 21. augusta 2013 sp. zn. 11 Co 323/2013 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).
3. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala rozhodnutia oboch nižších súdov zrušiť, lebo: a/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), b/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd bol nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.). Zároveň navrhla, aby dovolací súd prerušil konanie a predložil Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúladu položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“).
4. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 11. júna 2015 č. k. 9 C 94/2012-171 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto

uznesenia.

5. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne uznesením z 29. júla 2015 sp. zn. 11 Co 353/2015 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

6. Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdy jej vyrubili súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený a tým jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadala preto rozhodnutia oboch nižších súdov zrušiť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

7. V danom prípade boli dovolania podané 15. októbra 2015 a 13. novembra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolania podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech boli napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) sa najprv zaoberal návrhom žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania. Podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C.s.p. súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania.

9. Najvyšší súd v prvom rade poukazuje na legálny výklad zákonodarcu, podľa ktorého k opätovnému zavedeniu poplatku za vznesenie námietky zaujatosti uskutočnenému zákonom č. 621/2005 Z.z. došlo v snahe zabrániť zneužívaniu tohto inštitútu. Poplatok

za vznesenie námietky zaujatosti má mať povahu kaucie, teda poplatníkovi sa vráti,

ak námietku zaujatosti podal odôvodnene (za tým účelom došlo predmetným zákonom

aj k novelizácii § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis

z registra trestov). Účelom zavedenia poplatku za vznesenie námietky zaujatosti tak bolo zamedzenie zbytočnému predlžovaniu súdneho konania predkladaním neodôvodnených námietok zaujatosti.

10. K žalobkyňou tvrdenému rozporu položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov

s čl. 46 ods. 1 Ústavy najvyšší súd poznamenáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa obdobnou otázkou opakovane zaoberal a dospel k záveru, že uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj I. ÚS 176/03, I. ÚS 45/09, I. ÚS 464/2010). Aby však konkrétna poplatková povinnosť obstála ako prípustný zásah do základného práva na súdnu ochranu, musí nielen sledovať legitímny cieľ, ale tiež rešpektovať ústavou predpokladané medze vyplývajúce z princípu proporcionality. Konkrétne opatrenie obmedzujúce právo jednotlivca na prístup k súdu musí byť primerané svojmu účelu a nesmie jednotlivcovi zužovať prístup k súdu takým spôsobom alebo v takej miere, že bude narušená samotná podstata tohto základného práva (PL. ÚS 56/07).

11. Právna úprava súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti je podľa najvyššieho súdu primeraná svojmu cieľu a prispieva k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote. Jej zavedenie nebráni účastníkovi vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu, a teda nejde o opatrenie, ktoré by jednotlivcovi zužovalo prístup súdu v takej miere, že by to narušovalo samotnú podstatu základného práva vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy.

12. Najvyšší súd sa preto nestotožnil s názorom žalobkyne, že zavedením súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti ide o neprípustný zásah do základného práva

na spravodlivý proces, vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jej návrh na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

13. Následne sa dovolací súd zaoberal prípustnosťou dovolaní. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1,

2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., najvyšší súd posudzoval podmienky prípustnosti dovolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

14. V prípade dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. augusta 2013 sp. zn. 11 Co 323/2013 ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Cdo 122/2014, 1 Cdo 264/2013, 1 Cdo 19/2015, 1 Cdo 21/2015, 1 Cdo 147/2015, 1 Cdo 149/2015, 1 Cdo 281/2015, 1 Cdo 303/2015, 3 Cdo 310/2014, 3 Cdo 534/2014, 4 Cdo 229/2014, 4 Cdo 235/2014, 5 Cdo 295/2014, 5 Cdo 311/2014, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 304/2014.

15. Rovnako aj v prípade dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júla 2015 sp. zn. 11 Co 353/2015 sa jedná o dovolanie v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 3 Cdo 180/2014, 3 Cdo 275/2014, 3 Cdo 333/2014, 3 Cdo 374/2014, 3 Cdo 428/2014, 5 Cdo 301/2014, 5 Cdo 390/2014, 5 Cdo 365/2014, 7 Cdo 398/2014, 7 Cdo 466/2014, 8 Cdo 265/2014.

16. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V oboch prípadoch v súvislosti s novelizáciou ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p., účinnou od 1. januára 2015, len dodáva, že od uvedeného dátumu je prípustnosť dovolania proti uzneseniu o súdnych poplatkoch výslovne vylúčená aj týmto ustanovením. V zmysle § 452 ods. 1 C.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

17. Vzhľadom na to, že dovolania žalobkyne podľa § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p. prípustné nie sú, najvyšší súd ich odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení § 262 ods. 2 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.